

Bilim Sanat Merkezine (Bilsem) Giden Öğrencilerde Velilerinin Gördükleri Farklılıklar²

Ayşe Alkan

Gazi Üniversitesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojisi Eğitimi Doktora Öğrencisi, Ankara-Türkiye

Milli Eğitim Bakanlığı, Samsun- Türkiye

ayshe_alkan@hotmail.com

Özet

Bireysel farklılıklar bireylerin bilgiye ulaşmasında ve ulaşılan bilgileri işlemede farklılar meydana getirmektedir. Kimi birey bilgiyi hızlı işlerken kimi birey ise daha yavaş işleme özelliğine sahiptir. Sınıf ortamında aynı yaş grubunda bulunan öğrencilerin bir kısmı yaşlarından erken veya geç öğrenme özellikleri gösterebilmekte hatta özel eğitime ihtiyaç duyabilmektedir. Özel eğitime ihtiyaç duyan öğrenci gruplarından birisi de "Üstün yetenekli veya Üstün Zekalı çocuklardır. Oranları %2-%3 olan üstün yetenekli veya üstün zekalı çocukların erken belirlenmesi ve yetiştirilmesi toplumlara yön veren bireylerin gelişim sürecini hızlandıracaktır. Ülkemizde üstün yetenekli veya üstün zekalı olarak belirlenen çocukların okul dışında devam ettiği Bilim Sanat Merkezleri(BİLSEM) bulunmaktadır. Bu araştırma BİLSEM'e giden öğrencilerde velilerinin gördükleri farklı davranışları ve özellikleri incelemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın evrenini 2012-2013 eğitim-öğretim yılında Samsun'da BİLSEM'e devam öğrencilerin velileri oluşturmaktadır. Örneklemi ise 2012-2013 eğitim-öğretim yılında Samsun'da BİLSEM'e devam 7 öğrencinin velileri oluşturmaktadır. Araştırma velilerin çocuklarında gördükleri farklı gelişim özelliklerine ve davranışlarına ilişkin görüşlerini ortaya koymaya yönelik betimsel bir çalışmadır. Velilerin görüşlerini belirlemek amacıyla nitel araştırma tekniklerinden görüşme tekniği ve yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Veliler yapılan görüşme sonucunda; çocuklarının erken konuşmaya başladığını, kelimeleri doğru ve yerinde kullandığını, empati ve ikna becerilerinin yüksek olduğunu, çok soru sorduğunu, buldukları toplumda lider konumunda olduğunu belirtmişlerdir. Bunun yanında bazı veliler çocuklarının sınıfta, okulda sorunlar yaşadıklarını yaramaz olarak nitelendirildiklerini ifade etmişlerdir.

² Bu makalenin bir kısmı INTERNATIONAL CONFERENCE ON INNOVATION AND CHALLENGES IN EDUCATION 2013 (CICE 2013) 26 - 28 April 2013 - Kütahya, Turkey'de sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler

Özel Eğitim, Üstün yetenekli, Üstün zekalı

The Differences which Parents Perceive regarding the Students who Attend to Science and Art Center

Abstract

Individual differences make difference in processing information. Some of person processing information faster but some of person has the ability to slow processing. Students in the class are the same age group. Some of them might need special education. One of the groups of students who need special training are gifted children. The rate of gifted children is %2-%3. Early identification and training of gifted children accelerate the development process of these persons as well as society. Gifted children in our country go Science and Art Centers.

In this study it was targeted to investigate the opinions of parents whose child attend to Science and Art Centers about their child's behaviors and characteristics. The population of the study comprises parents whose child go Science and Art Center in Samsun, İlkadım during the 2012-2013 academic year. Sample is composed of 7 parents. Among the other qualitative research techniques, interview and semi-structured interview questionnaires have been used in order to elicit the opinions of the parents. As a result of the interview with the parents; they indicated that their children's started to talk early, they use right and proper keywords, their empathy and persuasion skills are high, they are asking a lot of questions, a leader in the community in which. In addition, some parents stated that their children are experiencing problems in the classroom or school.

Keywords

Special Education, Gifted, Gifted Child

Giriş

Geçmişten günümüze toplumların yüzyıllara yayılan gelişimi incelendiğinde, onlara yön verenlerin, çağları açıp kapayanların "pasif çoğunluk" değil; "aktif azınlık" denilen ve liderlik, üretkenlik ve verimlilik gibi özelliklere sahip "üstün veya özel yetenekli kişiler" olduğu görülmektedir (Uzun, 2004). Enç (1974) de bir toplumun uygarlık düzeyinin, öteki toplumlar arasındaki ekonomik, politik ve kültürel yerinin büyük ölçüde üstün yeteneklilerden yararlanma durumuna bağlı olduğunu ifade etmektedir.

Alanyazın incelendiğinde “Üstün yetenekli çocuk kimdir?” sorusuna yönelik tek bir cevap bulunmamaktadır. Kimi tanımlarda üstün yetenek, kimi tanımlarda ise üstün zekadan bahsedilmektedir. Günümüzde karıştırılan kavramlardan olan üstün yetenekli ve üstün zekâlı kavramları konusunda Ersoy ve Avcı (2004) üstün zekâlı ve üstün yetenekli kavramlarının ayrı olarak düşünülmediğini, üstün zekânın üstün yetenek içerisinde tanımlanabileceğini, üstün yeteneğin genetik ve çevresel faktörlerin etkileşimi sonucunda ortaya çıktığını (Moore, 1992; Thompson ve Plomin, 1993) belirtilmektedirler. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından düzenlenen I.Özel Eğitim Konseyi, Üstün Yetenekli Çocuklar ve Eğitimleri Raporu’nda da kavramlara üstün yetenek başlığı altında yer verilmektedir (MEB, 1991). Üstün yetenekli çocuklar için yapılan tanımlarda bu çocukların zekâ, yaratıcılık, sanat, liderlik kapasitesi veya akademik alanlarda yaşlarına göre yüksek düzeyde performans gösterdiği, özel eğitim ve faaliyetlere ihtiyaç duydukları belirtilmektedir.

Milli eğitim Bakanlığı (MEB), Bilim ve Sanat Merkezi Yönergesi’nde (2001):Üstün yetenekli çocuğu: “Zekâ, yaratıcılık, sanat, liderlik kapasitesi veya akademik alanlarda yaşlarına göre yüksek düzeyde başarıml gösterdiği alan ve konu uzmanları tarafından belirlenen çocuklar” olarak tanımlamaktadır. Ataman (1998) üstün yetenekli çocukları zihinsel yetenekleri ya da zekâları yönünden akranlarına göre üst performans gösteren ya da gizilgüce sahip olan, yaratıcılık yanı güçlü olan, başladığı işi tamamlamada yüksek görev anlayışı bulunan bireyler olarak ifade etmektedir. I. Özel Eğitim Konseyinde ise üstün yetenekliler, genel veya özel yetenekleri açısından, yaşlarına göre yüksek düzeyde performans gösterdiği, konunun uzmanları tarafından belirlenmiş kişiler şeklinde tanımlanmıştır (MEB, 1991). Tarih boyunca üstün yetenek gösteren kadın ve erkeklerin insanların ilgisini çektiğini belirten Renzulli (1978) de üstün yeteneklilerin sahip olduğu üç öğeden bahsetmektedir. Bunlar: normalin üzerinde yetenek, yüksek seviyede göreve bağlılık ve yüksek seviyede yaratıcılıktır.

Renzulli (1976) yetenekli ve zeki gençlerin farklı özelliklere sahip olduğunu belirterek çok yetenekli olan öğrencilerin: yaşlarına ve sınıf seviyelerine göre sıra dışı gelişmiş kelime bilgisine, çeşitli konularla ilgili geniş bir bilgi donanımına, bilgiyi tam olarak ve hızlı hatırlama yeteneğine sahip olduklarını belirtmektedir. Ayrıca bu bireylerin terimleri anlamlı bir şekilde kullanabildiklerini, neden- sonuç ilişkilerini hızlı bir şekilde anlayabildiklerini, etkileyici soru sorduklarını, çok kitap okuduklarını, kuralların altında yatanları hemen anladıklarını ve olaylar, insanlar veya nesnelere ilgili hızlı bir şekilde geçerli genellemeler yapabildiklerini, karmaşık materyalleri ayrı ayrı kısımlara ayırarak anlamaya çalıştıklarını. Nesnelere sorguladıklarını ifade etmektedir (Altıntaş, 2009).

Üstün yeteneğe sahip çocukların olumlu özellikleri yanında bazı olumsuz özellikleri de vardır. Örneğin bu çocukların bazıları kendilerine çok basit gelen konuları arkadaşlarının öğrenmelerini beklemekte, bazıları da bu duruma dayanamayıp sınıf ortamında huzursuzluk çıkarabilmektedirler. Çoğu üstün yetenekli çocuk, okuldaki bu ortama dayanamamaktadır. Bazı üstün yetenekli çocuklar zihinsel veya sanatsal alandaki yeteneğinden kaynaklanan ihtiyacını ailesinin imkânlarını kullanarak gidermeye çalışmakta, ailesinin imkânı kısıtlı olanlar ise potansiyellerini kullanamamaktadırlar (Gökdere ve Çepni, 2003).

Üstün yetenekli çocuk/öğrencileri belirlemek amacıyla okul öncesi eğitimi çağındaki çocuklar için veliler veya okul öncesi eğitim kurumları öğretmenlerince, ilköğretim çağı öğrencileri için örgün eğitim kurumu sınıf ve şube öğretmenlerince, ortaöğretim öğrencileri için sınıf rehber öğretmenler kurulunca aday gösterilmektedir. Örgün eğitim kurumlarının veya velisi tarafından aday gösterilen çocuk/öğrencilerin gözlem formları, tanılama komisyonunca değerlendirilir ve değerlendirme sonucuna göre grup taramasına alınacak çocuk/öğrenci listeleri okullarına veya velisine bildirilmektedir. Gerekli bildirimlerden sonra belirlenen öğrenciler grup taraması ve devam eden süreçte bireysel incelemeye alınmaktadır (Bilsem,2007).

Araştırmanın Önemi

Dünyadaki önemli gelişmelere yön verenlerin üstün yetenekli bireyler olduğu ve ülkedeki mevcut öğrenci potansiyelinin yaklaşık % 2-3'nün üstün yetenekli olma ihtimali göz önünde bulundurulduğunda bu bireylerin belirlenmesi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim almaları büyük bir önem taşımaktadır. Bu çalışmada "Bilim Sanat Merkezine (BİLSEM) giden öğrencilerde velilerinin gördükleri farklılıklar" üzerinde çalışılarak velilerin çocukları hakkında düşüncelerini almak amacıyla çalışılmıştır.

Sınırlılıklar ve Sayıtlılar

Bu araştırmanın sayıtlıları:

Görüşmeye katılan velilerin samimi cevaplar verdiği kabul edilmiştir.

Araştırmanın sınırlılıkları:

1. Araştırma 2012-2013 Eğitim-Öğretim yılında Samsun-İlkadım ilçesinde bulunan Bilim Sanat Merkezine (BİLSEM) devam eden öğrencilerin velilerini kapsamaktadır.
2. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır.

Amaç

Bu araştırmanın temel amacı Bilim Sanat Merkezine (BİLSEM) devam eden öğrenci velilerinin; çocuklarının gelişim özelliklerine, çocuklarını BİLSEM'e yönlendirilmelerine etki eden faktörleri, çocukları ile yaşadıkları olumsuz durumlara ilişkin görüşlerini almaktır. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Çocuğunuzun gelişim dönemini incelediğinizde diğer çocuklardan farklı özellikleri nelerdir?
2. Çocuğunuzun okulda, evde, toplum içinde yaşadığı sorunlar oluyor mu?
3. Çocuğunuzun BİLSEM'e yönlendirilmesinde kim etkili oldu?

Yöntem

Araştırma Deseni

Bilim Sanat Merkezine (BİLSEM) devam eden öğrenci velilerinin görüşlerini belirlemek amacıyla nitel araştırma tekniklerinden görüşme tekniği ve yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Samsun-İlkadım ilçesinde bulunan Bilim Sanat Merkezine (BİLSEM) devam eden 7 öğrenci velisi oluşturmaktadır.

Örneklem

Araştırmanın örneklemini, Samsun ilinin İlkadım ilçesinde bulunan Bilim Sanat Merkezine (BİLSEM) devam eden 5 kadın, 2 erkek toplam 7 öğrenci velisi oluşturmaktadır.

Verilerin Toplanması

Çalışmada velilerin görüşlerini belirlemek amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Punch'a (2005) göre nitel araştırmada görüşme, yapılandırılmış, yarı yapılandırılmış ya da yapılandırılmamış şekilde yapılabilir. Bu araştırmada görüşmecilerin konuyla ilgili derinlemesine düşüncelerini almak için yarı yapılandırılmış görüşme yöntemi kullanılmıştır. Uzman yardımı alınarak hazırlanan görüşme soruları aracılığıyla 7 veli ile görüşme yapılmış, velilerden düşünceleri alınmış ve görüşmeler video kayıt cihazına kayıt edilmiştir. Veli seçimi yapılırken görüşme yapmak için istekli 5 kadın, 2 erkek olmak üzere toplam 7 öğrenci velisi ile görüşmeler yapılmıştır.

Verilerin Çözümlemesi

Görüşme yoluyla elde edilen verilerin çözümlemesinde, betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Betimsel analiz dört aşamada gerçekleştirilmiştir. Bu aşamalar: betimsel analiz için bir çerçeve oluşturma, tematik çerçeveye göre verilerin işlenmesi, bulguların tanımlanması ve bulguların yorumlanmasıdır.

Görüşmeler sırasında kayıt edilen videolar araştırmacı tarafından bilgisayar ortamına aktarılmış daha sonrada yazılı metne dönüştürülmüştür. Metin haline dönüştürülürken kadın veliler "X1, X2, ...", erkek veliler "Y1, Y2,..." gibi harflerle sembolize edilmiştir. Yapılan görüşmeler ayrı ayrı metin haline dönüştürülmüş ve tüm görüşmeler bittiğinde her bir soruya görüşmeciler tarafından verilen cevaplar gruplandırılmıştır. Verilerin çözümlemesinde elde edilen her türlü farklı veri değerlendirilerek bulgulara eklenmiştir

Bulgular ve Yorum

Bu bölümde, araştırma sonucunda velilerin görüşme sorularına verdikleri cevaplara, elde edilen bulguların ve bunlarla ilgili yorumlara yer verilmiştir.

Çocuğunuzun gelişim dönemini incelediğinizde diğer çocuklardan farklı özellikleri nelerdir?

Üstün yetenekli bireylerin zihinsel özellikleri bakımından öğrenmeye istekli oldukları, erken konuşabildikleri ve dili etkili bir şekilde kullanıp kelimeleri doğru telâffuz ettikleri görülmektedir. Bu bireylerin çok küçük yaşlarda ileri düzeyde sözcük dağarcıkları, dikkatli gözlem ve merak özellikleri ile karmaşık kavramları anlama ve ilişkileri algılama soyut düşünme yetenekleri olduğu, arkadaş olarak kendileri seviyesinde zekâyâ sahip ve ilgilerinde benzerlik gösteren kendi yaşatlarından üstün olanlarla arkadaşlık ettikleri ifade edilmektedir. (Çağlar,2004b;Ataman,1982;Ataman,2003a).

Görüşmeler sonucunda velilerin çocuklarının gelişim dönemlerinde diğer çocuklardan farklı olarak gördükleri özellikleri ile görüşleri alındığında cevaplardaki ortak noktaların çocukların yaşatlarına göre erken konuşmaya, düzenli cümleler kurmaya küçük yaşta başladıkları, hareketli oldukları, çok soru sordukları, erken yürümeye başladıkları, sorulan sorulara mantıklı cevaplar verdikleri söylenebilir. Velilerin verdikleri cevaplar yapılan araştırmalarla paralellik göstermektedir.

Aşağıda velilerin “Çocuğunuzun gelişim dönemini incelediğinizde diğer çocuklardan farklı özellikleri nelerdir? Sorusuna verdikleri cevaplar verilmektedir.

(X1): “Yaşatlarına göre çok fazla ağlıyordu, konuşuyordu, hareketliydi, sürekli sorular soruyordu cevap vermediğim zaman sinirleniyordu. Hiç bir şekilde ikna edemiyorum. Konuşmaya da erken başladı. Onunla yaşat kuzenleri var onlardan önce konuştu. Sorduğu sorular daha bilinçliydi.”

(X2): “Çok ağır başlı. İlkokula başladığından beri dersleri çok iyi. Kararlarını kendi veriyor.”

(X3): “Bir yaşında yürüdü. Her şeyi normaldi. Konuşması erken oldu. Bir buçuk yaşında cümleler kurmaya başladı. Hareketli bir çocuktur”

(X4): “Kızım erken konuşmaya başladı. Yanlış söylediği birkaç kelime vardı onun dışında kelimeleri düzgün kullanıyordu. Resim konusunda kabiliyetliydi.”

(X5): “Oğlum yaşatlarına göre hareketli bir çocuktur. Çok soru soruyordu.”

(Y1): “On aylıkken yürümeye, bir yaşında tek kelimeleri kullanmaya bir buçuk yaşında cümle kurmaya başladı. İsteklerini çok güzel ifade ediyor bizi ikna ediyordu. Çok soru soruyordu. İstediklerimizi yapmadığı zaman mantıklı cevaplar veriyordu.”

(Y2): “Çok soru soruyordu, hareketli bir çocuktur. Legolarla ve puzzle ile oynamayı seviyordu.”

Çocuğunuzun okulda, evde, toplum içinde yaşadığı sorunlar oluyor mu?

Görüşmeler sonucunda velilerin çocuklarının okulda, evde, toplum içinde yaşadığı sorunlar ile ilgili görüşleri alındığında kimi veliler çocuklarının sakin, uyumlu bir çocuk olduğunu ifade ederken kimi veli ise çocuklarının hareketli olduklarını, çok soru sorduklarını belirtmişlerdir.

Üstün yeteneğe sahip çocukların olumlu özellikleri yanında bazı olumsuz özellikleri de bulunabilmektedir. Örneğin bu çocukların bazıları kendilerine çok basit gelen konuları arkadaşlarının öğrenmelerini beklemekte, bazıları da bu duruma dayanamayıp sınıf ortamında huzursuzluk çıkarabilmektedirler (Gökdere ve Çepni, 2003). Bunun yanında çocuk sınıf ortamında sürekli olarak huzursuzluk ya da aşırı hareketlilik gösteriyorsa, yaramazlık yapıyorsa, olumlu ve uyumlu davranışlarına karşın, akademik olarak göstermesi gereken başarıyı göstermiyorsa, içine kapanık, gündüz düşleri kuruyorsa, sık sık okulu asıyorsa, ev ödevlerini yapmaktan kaçınıyor ya da isteksiz davranıyorsa, Akkanat (2004) bunun sebeplerinin: öğretmenin öğrenciye uyguladığı programın çok kolay olmasından, sınıf

çalışmalarındaki hızın çok ağır gelişmesinden, aşırı tekrarlara yer vermesinden, derinlemesine tartışmalara yeterince yer vermemesinden, verilen ödevlerin yeteri kadar çocuk için kendi yeteneğini ve yeterliliğini geliştirici olmamasından, ders konularının öğrenciye ilginç gelmemesi, onun olgunluk ve yetenek düzeyinin çok altında olmasından, kaynaklanmış olabileceğine dikkat çekmektedir.

Aşağıda velilerin "Çocuğunuzun okulda, evde, toplum içinde yaşadığı sorunlar oluyor mu? Sorusuna verdikleri cevaplar verilmektedir.

(X1): "Okulda kızımın çevresiyle yaşadığı olumsuz durum yok ama evde beni sınırsız soruları ile çok bunaltıyor, ikna edemiyorum. Bende sürekli onunla konuşarak ikna etmeye çalışıyorum. Evde uyanık olduğumuz on altı saat ise on saatini onunla konuşmak zorundayım."

(X2): " Ders ve başarı belgeleri ile geliyor oğlum. Arkadaşları sürekli peşinde, lider konumunda."

(X3): "Hareketli bir çocuk, arkadaşları ile iyi geçinemiyor, hemen anlaşamıyor. Ceza alan bir çocuk. BİLSEM'e geldikten sonra daha olgunlaştı. Şimdi okulda daha çok arkadaşı var, daha iyi anlaşıyor. Aile içinde de onunla daha iyi anlaşıyoruz. Belki biz onu artık yaramaz olarak değil de bu durumundan dolayı daha hareketli ve itaat etmeyen bir çocuk olduğunu kabullendik."

(X4): "Kızımın okulda, evde veya arkadaşları ile yaşadığı bir problem olmuyor, uyumlu bir çocuk."

(X5): "Hareketli bir çocuk olmasından dolayı sınıf içerisinde öğretmeninden çok uyarı ve zaman zaman da ceza alıyordu."

(Y1): "Kafasına koyduğu bir konuda haklı olduğuna inanıyorsa onu yapmak için uğraşan bir çocuk. Mantıklı açıklama ve cevapları ile karşısındakini de düşüncesinin doğru olduğu konusunda ikna ediyor."

(Y2): "Hareketli bir çocuk olmasına karşılık, bireysel oyunlar oynamayı, etkinlikler yapmayı daha çok seviyor. Çevresi ile bir sıkıntı yaşamıyor."

Çocuğunuzun BİLSEM'e yönlendirilmesinde kim etkili oldu?

Görüşmeler sonucunda çocukların BİLSEM'e yönlendirilmesinde etkili olanları belirlemek amacıyla velilerin görüşlerini aldığımızda öğretmen ve velilerin bu çocukların belirlenmesinde etkili olduğu söylenebilir.

Bir ülkedeki mevcut öğrenci potansiyelinin yaklaşık % 2-3'nün üstün yetenekli olma ihtimali bulunmaktadır. Bu bireyler hem kırsal bölgelerde hem de kentlerde görülebilmektedir. Üstün yetenekli bireyler topluma ayak uyduramamaları nedeni ile bazen anormal insanlar grubuna dahil edilebilirler (Gökdere ve Çepni, 2003). Üstün yetenekli çocukların erken fark edilerek topluma kazandırılması konusunda ailelerin ve velilerin bu çocukların özelliklerini bilmeleri ona göre hareket etmelerinin önemi şüphesiz büyüktür.

Aşağıda velilerin "Çocuğunuzun BİLSEM'e yönlendirilmesinde kim etkili oldu? Sorusuna verdikleri cevaplar verilmektedir.

(X1): "Çocuğumun yetenekli ve farklı olduğunun farkındaydım BİLSEM diye böyle bir kurumun olduğunu duyunca kendisini denemesini istedim ve çocuğumu alıp buraya geldim."

(X2): " Öğretmen olan ablamın eşi fark etti ve bu kuruma yönlendirdi bizi."

(X3): "Okulda yapılan sınavlar sonucunda öğretmenlerimiz yönlendirdi."

(X4): "Birinci sınıftan itibaren sınıf birincisi idi. Okumayı çok çabuk sökmüştü zaten Öğretmeni de bizi bu konuda bilgilendirince denemek istedik."

(X5): "Okuldan başvuru yaptık biz ama herkes için geçerli olan bir başvuruydu özel okul olduğu için, sadece benim çocuğum için değildi ama ben kendim çocuğumun farklı olduğunu hissediyordum. "

(Y1): "İkna, konuşma kabiliyeti, ilginç soruları ve cevapları benim dikkatimi çekiyordu. Bende öğretmen olduğumdan böyle bir kurumdan haberim vardı ve çocuğumu yönelttim ve sonuç başarılı çıktı."

(Y2): "Çocuğumun diğer çocuklardan farklı olduğunu hissediyordum. Hem veli hem de öğretmen olarak çocuğumun kendisini denemesini istedim."

Sonuç ve Öneriler

İlgili alanyazın incelendiğinde üstün yeteneğe sahip bireylerin olumlu özelliklerinin yanında bulunan olumsuz özellikleri bu bireylerin belirlenmesini zorlaştırmaktadır. Ayrıca yukarıda açıklandığı üzere nüfusun %2-3'lük kısmını oluşturan ve toplumun geleceği için önemli olan üstün yetenekli çocukların erken tespit edilmesi, potansiyelleri doğrultusunda uygun eğitimin gerçekleştirilmesi öğretmenlerin ve velilerin bu konudaki bilgi ve tecrübesinin önemini ortaya koymaktadır.

"Üstün Yetenekli" tanısı konulmuş ve BİLSEM'e giden velilerin çocukları hakkındaki görüşlerini almak amacıyla yapılan görüşmeler sonucunda çocuklarının küçüklüklerinden itibaren diğer çocuklardan konuşma, kelimeleri düzgün kullanabilme, çok soru sorma, kendi kararlarını verme, empati kurabilme, erken yürüme gibi farklı davranışlar gösterdiklerini belirtmişlerdir. Ayrıca bazı veliler çocuklarının okulda öğretmenleri ve arkadaşları ile sorunlar yaşadığını belirtmişlerdir. Velilerden almış olduğumuz cevaplarda çocuklarının belirlenmesinde aile ve öğretmen görüşlerinin önemini bir kez daha vurgulanmaktadır.

Kaynaklar

- Akkanat, H. (2004). Üstün veya Özel Yetenekliler,.1. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi – Seçilmiş Makaleler. Çocuk Vakfı Yayınları, İstanbul.
- Altıntaş, E. (2009). Purdue Modeline Dayalı Matematik Etkinliği İle Öğretimin Üstün Yetenekli Öğrencilerin Başarılarına Ve Eleştirel Düşünme Becerilerine Etkisi, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İlköğretim Anabilim Dalı, İlköğretim Matematik Öğretmenliği Bilim Dalı, İstanbul.
- Ataman, A. (1982). Üstün Zekalı Çocuklara Ana-Babaları ve Öğretmenleri Nasıl Yardımcı Olabilir. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi Cilt: 15 Sayı: 1 Yayın Tarihi: 1982—
- Ataman, A. (1998). "Üstün Zekâlılar ve Üstün Yetenekliler". (Ed: Süleyman Eripek). Özel Eğitim, Eskişehir: T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları, s. 173-196.
- Ataman, A. (2003a). Sınıfta İletişimde Karşılaşılan Davranış Problemleri. http://www.tebd.gazi.edu.tr/arsiv/2003_cilt1/sayi_3/251-263.PDF adresinden 28.08.11 tarihinde erişilmiştir.
- Bilim Sanat Merkezi yönergesi, 2007, MEB, http://mevzuat.meb.gov.tr/html/2593_0.html
- Çağlar, D.(2004 b). Üstün Zekâlı Çocukların Özellikleri. 1. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi – Seçilmiş Makaleler. İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları.

- Enç, M. (1974).Eğitimde Önder Yetiştirme Sorunu. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi Cilt: 4 Sayı: 1 Yayın Tarihi: 1971 –
- Ersoy, Ö., Avcı, N. (2004). Üstün Zekâlı ve Üstün Yetenekliler, 1. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi – Seçilmiş Makaleler, Çocuk Vakfı Yayınları, İstanbul.
- Gökdere,M., Çepni,S. (2003). Üstün Yetenekli Öğrencilerin Fen Öğretmenlerinin Eğitimine Yönelik bir Model Önerisi. The Turkish Online Journal of Educational Technology – TOJET July 2003 ISSN: 1303-6521 volume 2 Issue 3 Article 18.
- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB). (1991). I. Özel Eğitim Konseyi. Ankara.
- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB).(2001). Bilim ve sanat merkezi yönergesi .
http://mevzuat.meb.gov.tr/html/2530_1.html
- Punch, F. K. (2005). Sosyal Araştırmalara Giriş Nitel ve Nicel Yaklaşımlar. (Çev.: Bayrak, D., Arslan, H. B., Akyüz, Z.). Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Renzulli, J. S.(1978). What Makes Giftedness? Reexamining a Definition,
[http://www.mishawaka.k12.in.us/documents/HA%20docs/EDPS%20540%20articles/Module%201%20-%20\(January%2026\)/Renzulli.pdf](http://www.mishawaka.k12.in.us/documents/HA%20docs/EDPS%20540%20articles/Module%201%20-%20(January%2026)/Renzulli.pdf) , 13.07.11 tarihinde erişilmiştir.
- Uzun, M. (2004). Üstün Yetenekli Çocuklar El kitabı. İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları.